

ImPaCT in Europe

IMPROVING PERSON CENTRED TECHNOLOGY IN EUROPE

KOULUTUSTARPEEN KARTOITUS
syksy 2011

www.impact-in-europe.eu

Koulustarpeen kartoitus
ImPaCT in Europe -hankkeen raportti
syksy 2011

Dirk Lembrechts

käännös Pertti ja Timo Felin

ImPaCT-hankkeen työryhmä: *Veli-Pekka Sinervuo, Sisko Rauhala ja Marina Green-Järvinen*

Kehitysvammaliitto ry

Tämä hanke on saanut rahallista tukea Euroopan komissiolta.
Tämä julkaisu heijastelee ainoastaan kirjoittajansa mielipiteitä, eikä komissiota voi pitää vastuullisina
mistään tässä julkaisussa olevien tietojen käytöstä.

Sisällysluettelo

1	Johdanto: ImPaCT in Europe –hanke	4
1.1	Tavoite	4
1.2	Luettelo hankekumppaneista ja heidän toiminta-alueestaan	4
2	Tiivistelmä	6
3	Johdanto	8
4	Tavoite	9
5	Menetelmät	10
5.1	Välineiden suunnittelu	10
5.2	Kohderyhmä	10
5.3	Analyysimenetelmä	11
6	Tulosten yhteenveto	12
7	Pohdinta ja suositukset	17
8	Viitteet	19
9	Liite 1.....	20
10	Liite 2.....	26

LUETTELO AVAINTERMEISTÄ JA -LYHENNYKSISTÄ

AVAINTERMIT

Sidosryhmät

Henkilöt, järjestö tai järjestelmä, joka vaikuttaa järjestön toimintaan tai johon järjestön toiminta vaikuttaa. Ohjeitten ja periaatteitten asiayhteydessä se viittaa käyttäjiin (vammaiisiin ihmisiin), palveluntuottajiin, avustajiin (ammattimaisiin tai vapaaehtoisin), henkilökuntaan, omaisiin, politiikantekijöihin, tutkijoihin ja kehittäjiin, valmistajiin ja yhteiskuntaan.

Käyttäjät

Ihmiset, jotka käyttävät laitteita. Tässä yhteydessä he ovat ihmisiä, jotka ovat vammaisia.

Palveluntuottajat

Ihmiset/järjestöt, jotka tuottavat sellaisia palveluja kuten avustamistyö, koulutus, neuvonta, asumispalvelut; ml. järjestöjen henkilökunta.

Avustajat

Ihmiset, jotka hoitavat vammaisia palveluntuottajan puolesta. Nämä ihmiset voivat olla palveluntuottajan palveluksessa tai vapaaehtoisia.

Vamma

"Vammaisiin henkilöihin kuuluvat ne, joilla on sellainen pitkäaikainen ruumiillinen, henkinen, älyllinen tai aisteihin liittyvä vamma, jonka vuorovaikutus erilaisten esteiden kanssa voi estää heidän täysimääräisen ja tehokkaan osallistumisensa yhteiskuntaan yhdenvertaisesti muiden kanssa."¹

Politiikantekijät

Ihmiset, jotka vaikuttavat yhteiskunnalliseen politiikkaan; tässä yhteydessä sähköiseen toimintaan osallistuminen, sosiaaliseen toimintaan osallistuminen, vammaisuus, avustava teknologia.

Yhteiskunta

Vammaisjärjestöt, yleiset kansalaisjärjestöt, julkisen mielipide.

Tietoon perustuva suostumus

Prosessi, jossa osallistuja saa kaiken tiedon hankkeesta, johon hän tulee osallistumaan. Se lähtee liikkeelle osallistujan laillisesta ja eettisestä oikeudesta ohjata sitä, mitä hänen fyysiselle ruumiilleen ja henkilötiedoilleen tapahtuu, ja eettisestä velvollisuudesta osallistaa osallistuja. Osallistumissuostumuksen saaminen henkilöltä liittyy ihmisen itsemääräämisoikeuteen ja myös hänen perusoikeutensa pysyä vapaana fyysisestä ja psykologisesta häirinnästä ja suojata henkilötietonsa. Nämä ovat eettisiä, laissa lailliseksi oikeuksiksi tunnustettuja periaatteita.² Kaikissa kansainvälisissä julistuksissa määrätään, että ennen suostumuksen antamista jokaiselle hankkeeseen osallistuvalla on selvästi kerrottava sen tavoitteista, sen mahdollisista haittavaikutuksista ja mahdollisuudesta kieltäytyä osallistumasta siihen tai vetäytyä siitä milloin tahansa ilman seuraamuksia.

Sen lisäksi mikään maanittelu ei voi oikeuttaa osallistumista tutkimushakkeeseen.³

AVAINLYHENTEET

AT

Assistive technology. Avustava teknologia.

EASPD

European Association of Service providers for People with Disabilities, Eurooppalainen palveluntuottajien kattojärjestö

¹ Artikla 1, YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista, hyväksytty yleiskokouksessa 13.12.2006. EU ratifioi sen unionin puolesta 23.12.2010

² Aegis projecta Deliverable 5.6.1 Ethical Manual, lokakuu 2009

³ Elonore Pauweis. Ethics for researchers. Facilitating Research Excellence in FP7, European Commission, 2007.

ICF

International Classification of Functioning. Kansainvälinen toimintakykyluokitus, ICF-luokitus

ICT

Information and Communication Technology. Tieto- ja viestintäteknologia.

NGO

Non-governmental organization. Kansalaisjärjestö

PCT

Person Centered Technology – käyttäjälähtöinen teknologia viittaa kaikkeen sähköiseen avustava teknologiaan (EAT), joka on suunniteltu tai jota käytetään tukemaan henkilön riippumattomuutta ja

turvallisuutta. Kun on kysymys vammaisista terveys- ja sosiaalipuolella, siihen voi sisältyä telehoiva, telelääketiede ja telesairaanhoito, ympäristönhallinta, viestintä- ja liikuntalaitteet sekä avustava teknologia (AT) työpöytä-, mobiili- tai verkkosovelluksina.⁴

R&D

Research and development. T&K, tutkimus ja kehittäminen

RESNA

Rehabilitation Engineering and Assistive Technology Society of North America. Pohjois-Amerikan kuntoutuslaitteitten ja avustavan teknologian yhdistys

⁴ Määritelmä on ImPACT in Europe-hankkeen osapuolten hyväksymä.

1 Johdanto: ImPaCT in Europe –hanke

1.1 Tavoite

ImPaCT in Europe –verkoston tavoitteena on ”tehostaa syrjäytymisuhanalaisten kohderyhmien todellista osallistumista ja parantaa heidän elämän laatuaan” helpottamalla käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) kehittämistä ja käyttöönottoa ja kannustamalla ICT-avusteisten palvelujen hankumppaneista tehokkaaseen käyttöön ja käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) loppukäyttäjien kykyjen kehittämiseen.

1.2 Luettelo hankelumppaneista ja heidän toiminta-alueestaan ⁵

Hanketta koordinoi European Association of Service providers for People with Disabilities (**EASPD**). Heidän työnsä vammaisten tasaveroisten mahdollisuuksien puolesta perustuu toisiinsa yhteydessä oleviin pilareihin (Euroopan politiikka), innovaatioon (tutkimus ja kehittäminen) ja tietoon. Neljä pysyvää komiteaa keskittyy työllisyyteen, laajenemiseen, koulutukseen ja EU:n politiikkaan yleensä. EASPD on myös perustanut intressiryhmiä työskentelemään avustavan teknologian, henkisen terveyden ja ammatillisten palvelujen parissa.

The Centre de la Gabrielle (Ranska) auttaa kehitys- ja oppimisvammaisia lapsia ja aikuisia Lasten terveys- ja koulutuskeskuksessa (IME), ammatikoulutuskeskuksessa (IMPR) ja erityisyksikössä, joka on tarkoitettu autistisille henkilöille, suojatyölle, asuntola-asumiselle ja itsenäinen asuminen – palvelulle (SAMSAH).

Kehitysvammaliitto (FAIDD) toimii oppimisessa, ymmärtämisessä ja kommunikoinnissa tukea tarvitsevien ihmisten hyväksi. Sen tarjontaan kuuluu tieto- ja nettipalveluita, selkokielikeskus, koulutusta, tutkimusta ja kehittämistä, tietotekniikka- ja kommunikaatiokeskus Tikoteekki, ja oppimateriaalikeskus.

Modem (Belgia) on vammaisten asiantuntijakeskus, joka tarjoaa ei-kaupallista **kommunikointi- ja tietokoneen saavutettavuusneuvontaa** sekä ICT-koulutusta.

Centro de Educacao o Cidadao de Mira Sintra (C.E.C.D, Portugali) tarjoaa kehitysvammaisille sellaisia palveluita kuten varhaisen intervention yksikkö lapsille, erityiskoulu, päivähoitokeskus, ammatikoulutuskeskus, perhetukiyksikkö ja terveysklinikka ja kuntoutuskeskus.

AIA Bologna Onlus (Italia) on ei-kaupallinen järjestö vammaisille ja heidän omaisilleen. Sen avustavan teknologian tiimi hoitaa alueellista keskustaa nimeltä Centre for Emilia Romagna ja kaupungin hallituksen puolesta kotiympäristön mukauttamis-keskusta. Tiimin jäsenet edustavat monia aloja, ja järjestöllä on yli 30 vuoden kokemus AT- ja ICT-alalta, koulutuksesta, sosiaalihuollosta, terveydenhoidosta ja arkkitehtuurista.

The Home Farm Trust (Hft, Britannia) on kansallinen hyväntekeväisyysjärjestö, joka tarjoaa palveluja henkilöille, joilla on **oppimisvaikeuksia**, ja heidän lähihenkilöilleen – mukaan lukien asumisvaihtoehdot, tuki asuinpaikalla, etujen ajaminen ja tuettu työllistäminen.

⁵ EACEA, Application Form ImPACT in Europe project. 2008.

Nottingham Community Housing Association (NCHA, Britannia) kehitti ensimmäisen erityisesti vammaisia henkilöitä tukemaan tarkoitetun verkoston, joka tarjoaa telehoivaa ympärivuorokautisen puhelinpalvelun kautta.

ImPaCT in Europe -kumppanien antama tuki kohdistuu kaikenlaisille vammaisille, mutta eniten kuitenkin henkilöille, joilla on oppimisvaikeuksia. Tuloksista, jotka koskevat kaikkia vammaisia, mainittakoon mm.

- neuvot kehittäjille ja valmistajille siirtyä käyttäjälähtöiseen teknologiaan (PCT:hen)

- avustamistyö: terveydenhoito, kuntoutus, päivähoito ml. telehoiva
- koulutus, ammattikoulutus ja työllistäminen joko kotona tai työpaikalla
- vapaa-ajan toimintaan osallistuminen, sosiaalinen kanssakäyminen
- tuettu asuminen tai itsenäinen asuminen
- avustajien ja muitten sidosryhmien koulutus
- yhteiskunnan tietoisuuden lisääminen (informaatio ja nettipalvelut)
- avainpolitiikkaan vaikuttaminen aiheissa kuten osallistaminen, vammaisuus, terveys, sosiaalihuolto

2 Tiivistelmä

Kirjallisuuskatsauksen ja hankekumppaneille tehdyn kyselyn jälkeen laadittiin kahdenkymmenen väittämän koulutusta koskeva luettelo (Miksi koulutusta tarvitaan?) ja strategioita (Miten koulutusta voidaan edesauttaa?). Kahdeksankymmentäkuusi kyselyyn vastaajaa kuudesta maasta arvioi väittämät viisiportaisella asteikolla (1 = täysin eri mieltä, 5 = täysin samaa mieltä). Vastaajat edustivat seitsemää kategoriala: itsenäisiä käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) asiantuntijoita, politiikantekijöitä käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) koulutuksessa, loppukäyttäjien järjestöjä, ammatillisia järjestöjä/ryhmiä, asianomaisia avustamistyön ammattilaisia, käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) koulutusjärjestöjä ja käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) toimittajia.

Väittämät korreloivat vahvasti keskenään (keskimääräinen kokonaispistemäärä = 4,25). Kokonaisuudessaan yhdeksän väittämää arvioitiin keskimäärin huomattavasti paremmiksi ja neljä huomattavasti huonommiksi.

Kolme tärkeintä syytä PCT:n koulutukseen olivat:

1. Teknologia on kasvava osa arkea ja ammatillista elämää Euroopassa
2. PCT on olennainen osa interventiostrategioita, joka tähtäävät vammaisten ihmisten voimaantumiseen
3. PCT voi tukea paradigman muutoksessa: ”vammat ihmiset hoivan kohteena” –käsityksen asemesta ”vammat ihmiset voivat itse määrätä elämästään ja lisätä itsenäisyyttään”

Kolme tärkeintä täydennyskoulutuksen strategiaa olivat:

1. PCT:n käyttöä ja koulutusta koskevien hyvien käytänteiden vaihtamisen edistäminen sekä kumppanimaiden sisällä että välillä
2. Yhteistyö PCT:n toimittajien ja käyttäjien välillä koulutuksen kehittämisessä
3. PCT:n sisällyttäminen politiikkatason keskusteluihin, jotka käsittelevät vammaisten ihmisten itsemääräämistä, työllistymistä, liikkumista jne.

Korkean pistemäärän saaneet väittämät korostivat ammattilaisten koulutuksen tärkeyttä, koska tämä vaikuttaa vammaisten voimaannuttamiseen ja itsenäisyyteen. Vastaajat osoittivat olevansa erityisen vahvasti samaa mieltä niiden väittämien kanssa, jotka korostivat tarvetta vaihtaa parhaita toimintatapoja eri maiden sisällä ja välillä, yhteistyötä toimijoiden, kumppanuuksien ja verkostojen kesken. Väittämät, joista oltiin vähemmän samaa mieltä, koskivat seuraavia asioita: kansallisten järjestöjen akkreditoiman koulutuksen muuttaminen pakolliseksi; koulutuksen tarve ammattitaidon parantamiseksi tilanteissa, joissa teknologia saattaa korvata ihmisten välisen kanssakäymisen (teleavustaminen jne.); päätös olla sijoittamatta koulutukseen yleisestä käyttäjälähtöiseen teknologiaan (PCT:hen) liittyvän tiedon puutteesta; koulutuksen kysynnän vähäisyyden selittäminen käyttäjäehtoisesta teknologian (PCT:n) kustannustehokkuudesta kertovien todisteiden puutteella. Vertailemalla seitsemän kategorian tuloksia löytyy joitakin tärkeitä eroavaisuuksia. Esimerkiksi ammatilliset järjestöt/ryhmät ovat arvioineet väittämän taloudellisista todisteista korkeammalle kuin muut alaryhmät.

Tämän tutkimuksen lopputulokset puhuvat selkeästi sijoitusten lisäämisen puolesta käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) opetuksessa ja -koulutuksessa. Tämä on välttämätöntä, koska

teknologia on kasvava osa eurooppalaisten päivittäistä elämää ja työelämää, ja käyttäjälähtöinen teknologia (PCT) on olennainen osa tilanteeseenpuuttumistrategioita, joiden tarkoituksena on vammaisten voimaannuttaminen. Poliitikantekijöille suositellaan käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) huomioonottamista keskusteluissa, jotka liittyvät vammaisten itsenäisyyteen, työllistymiseen, liikkumiseen jne. Koulutusta järjestävien tahojen täytyy huolehtia henkilökunnan koulutustarpeista, ja kaikkien sidosryhmien tulee toimia strategioiden mukaisesti kehittääkseen edelleen käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) mahdollisten, loppukäyttäjien elämänlaatua parantavien hyötyjen ymmärtämystä.

3 Johdanto

Tämä paperi on raportti työstä, joka on tehty Im-PaCT in Europe -verkostointihankkeen puitteissa, jota koordinoi European Association of Service Providers for Persons with Disabilities (EASPD) ja joka on rahoitettu EU:n Elinikäisen oppimisen ohjelman kautta.

Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) kehittäminen ja käyttöönotto Euroopan terveyden- ja sosiaalihuollon alojen pääsidosryhmien hyödyksi, joihin kuuluvat palveluntuottajat, hoivatyöntekijät ja teknologian loppukäyttäjät, ja ”nopeuttaa syrjäytymisuhan alla olevien kohderyhmien tehokasta osallistumista ja heidän elämänlaatunsa parantamista” – kuten sähköiseen toimintaan osallistumista koskevassa European i2010 -aloitteessa esitettiin – kannustamalla ICT-palveluiden tehokkaaseen hyödyntämiseen ja tarjoamalla osaamista kehittäviä mahdollisuuksia käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) loppukäyttäjille ja ammattikäyttäjille koulutus- ja valmennuspalveluiden kautta.

Käyttäjälähtöinen teknologia määritellään yksilöiden ja heidän avustajiensa tukemiseen tarkoitetun teknologian hyödyntämiseksi, jotta itsenäisyyden ja turvallisuuden toteutumista voitaisiin hallita paremmin. Tämä sisältää sähköiset avustavat teknologiat, ympäristönhallintajärjestelmät, telehoivan, teleterveydenhoidon ja tieto- ja viestintätekniikan (ICT). Lisätietoa teknisistä termeistä löytyy projektin verkkosivuilta www.impact-in-europe.eu osasta ’sanasto’.

Vammaisten palveluntuottajat ovat tärkeitä sidosryhmiä tämän kaiken toteuttamisessa. He ovat olennaisia teknologian, käyttäjälähtöisen teknologian, siirtämisessä tehokkaaksi osaksi vammaisten ja vanhusten elämää ja elämäntyyliä, mikä johtuu heidän jokapäiväisestä kanssakäymisestään asiakkaiden, omaisten ja viranomais-, rahoitus- ja

ammattilaisorganisaatioiden kanssa. Teknologisen innovaation ansiosta he voivat tarjota joitakin palveluitaan etänä, rakentaa turvallisia ja toiminnallisia ympäristöjä, kohentaa asiakkaittensa itsenäisyyttä ja parantaa kuntoutus-, koulutus-, työllistämisen- ja yhteiskuntaan osallistavien ohjelmien tuloksia. Teknologioiden käyttöönoton joustavuuden johdosta ne voivat tuoda kustannustehokkuutta, jota voi rukata ylös tai alas vastattaessa muuttuviin tarpeisiin haastavassa rahoitustilanteessa.

4 Tavoite

Koulutus ja valmennus kaikissa käyttäjälähtöiseen teknologiaan (PCT:hen) liittyvissä asioissa tuntuu välttämättömältä, jotta voitaisiin mahdollistaa laajempi ja tarkoituksenmukainen käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) hyödyntäminen kaikkien sidosryhmien hyödyksi. Tämän toteuttamiseksi kaikilla terveydenhoidon ja sosiaalialan tasoilla työskentelevien ammattilaisten valmennus on olennaista (Jans & Scherer, 2006; McNaughton & Bryan, 2007; Costigan & Light, 2010).

Yksi hankkeen tehtävistä on tarjota taustatutkimusta terveydenhoidossa ja sosiaalialalla työskentelevien työntekijöiden koulutustarpeesta. Aikaisemmat aikaansaannokset kuten Keeping Pace with Assistive Technology -hanke, Telemate ja ATVET, ovat korostaneet ammattilaisten koulutuksen tarvetta ja tutkineet erityisiä koulutustarpeita kommunikoinnin, ympäristön hallinnan ja tietokoneelle pääsyn osalueilla (Turner-Smith & Devlin, 2005; Clarke & Bloch, 2007; Hoogerwerf & Greswell, 2007; ATVET, 2009)

Tämän hankkeen tarkoituksen mukaisesti sen painopiste on siirretty jälleen yhdestä ammattilaisten erityisten koulutustarpeiden tutkimuksesta taustakartoitukseen syistä, jotka johtavat koulutustarpeiden syntyyn yllä mainitussa yhteydessä (MIKSI koulutus on välttämätöntä?), ja ehdotettuihin strategioihin, joiden ajatuksena on koulutuksen edistäminen, mukaan lukien esteiden poistaminen (MITEN koulutusta voidaan edistää?).

Kaksi hankekokonaisuutta, jotka edelsivät tätä koulutustarveanalyysia, Survey of current implementation of Person Centred Technology in Europe ja Ethical framework on PCT, sisälsi vahvoja argumentteja tämän analyysin tekemiseksi. Yli kolmasosa tähän kyselyyn vastanneista (palveluntuottajista) ei tarjoa koulutusta henkilökunnalleen teknologian käyttäjien avustamiseksi. Enemmän kuin yhdellä neljästä vastaajasta ei ole henkilöä,

jota voisi kutsua teknologian asiantuntijaksi ja joka voisi tarjota käyttäjälähtöistä teknologiaa (PCT:ä) heidän asiakkailleen. Hankkeessa Ethical framework on PCT koulutusta kuvaillaan tapana voimaannuttaa käyttäjiä ja avustajia. Raportit molemmista hankekokonaisuuksista ovat saatavissa osoitteesta <http://www.impact-in-europe.eu/>.

5 Menetelmät

5.1 Välineiden suunnittelu

Kirjallisuuskatsauksen ja itsekin koulutusta tarjoaville hankekumppaneille tehdyn kyselyn pohjalta muodostettiin luettelo väittämistä, jotka liittyivät syihin tarjota koulutusta ja sitä edistäviä strategioita. Toinen vaihe oli saada kumppanien vahvistus yksittäisten väittämien paikkansapitävyydelle. Tämä johti kyselyyn, joka koostui kahdestakymmenestä väittämästä, jotka kahdeksan kumppanin mielestä olivat merkittävimpiä ja joiden katsottiin edustavan käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) koulutukseen liittyviä huolenaiheita Euroopassa. Vastaajia pyydettiin osoittamaan, kuinka vahvasti he olivat yhtä mieltä jokaisen yksittäisen väittämän kanssa viisiportaisella asteikolla (1 = täysin eri mieltä, 5 = täysin samaa mieltä). Jokaisen väittämän yhteyteen oli mahdollista lisätä avoin vastaus. Vastaajilla oli myös mahdollisuus lisätä muita kohtia joko koulutuksen tarvetta tukevana syynä tai strategiana tukea koulutusaloitteiden yleistymistä. Johdanto ja ohjeet lisättiin väittämäluetteloon. Luettelo, joka laadittiin englannin kielellä, on käännetty neljälle kielelle, joita käytetään hankkeessa (italia, hollanti, ranska ja portugali). Englanninkielinen versio on liitteessä 1.

5.2 Kohderyhmä

Hankkeen ja PCT:tä hyödyntävän monien sidosryhmien käyttämän lähestymistavan kuvaamiseksi eri kategorioita edustavat hankekumppanit tunnistivat mahdolliset vastaajat. Taulukossa 1 on katsaus näihin kategorioihin ja eri ryhmien vastausten lukumäärä.

A	Riippumattomat käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) asiantuntijat	2
		1
B	Merkittävät avustamispalveluiden ammattilaiset	1
		6
C	Koulutusjärjestöjen edustajat, joilla on kokemusta käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) koulutuksesta	1
		3
D	Käyttäjien järjestöt	1
		2
E	Elinikäiseen oppimiseen liittyvän politiikantekijät olennaisilla aloilla (avustamistyö, terveys, jne.)	1
		1
F	Ammatillisten järjestöjen/ryhmien edustajat	7
G	Käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) toimittajat	6
	Vastaajien kokonaismäärä	8
		6

Vastaajat valittiin huolellisesti heidän asiantuntijuutensa tai oman alansa edustavuuden perusteella. Suurin osa vastaajista tuli Britanniaasta (25), jota seurasivat Italia (15), Belgia (12), Suomi (12), Portugali (9) ja Ranska (7). Kuusi vastaajaa kuuluu Euroopan toiminnalliseen tasoon (Renzo Andrich – kansainvälinen ICT asiantuntija, Jan Engelen – kansainvälinen ICT asiantuntija, Tina Betzeletou – Cedefop [EU:n ammatillisen kouluttamisen virasto], Lidija Krstecska Dojcinovska – Open the Windows [merkittävä avustamispalveluiden ammattilainen], Vesa Salmi - ASPA Säätiö [palveluntuottaja] ja Geert Freyhoff – Inclusion Europe [käyttäjien järjestö]).

Eri kategoriat olivat kohtuullisen hyvin jakautuneet eri kansallisiin ryhmiin. Kussakin maassa kansallisen tason edustajat (käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n)) asiantuntijat, merkittävät avustamistyön ammattilaiset, koulutusjärjestöt, ammattilaisjärjestöt ja politiikantekijät) osallistuivat kartoitukseen. Myös jotkin suuret käyttäjäjärjestöt olivat edustettuina, kuten CP-järjestö, Downin syndrooma -järjestö, Independent Living ja edustajat tärkeistä kansallisista ja kansainvälisistä AT-yrityksistä, kuten Tunstall (GB) ja Jabbla (B).

5.3 Analyysimenetelmä

Kahdeksankymmentäkuusi vastaajaa antoi 1711 pistettä viisiportaisella asteikolla (vain 9 tyhjää vastausta). Tämä data analysoitiin tilastollisin menetelmin ja etsittiin väittämiä, joiden kanssa vastaajat olivat erityisesti samaa tai eri mieltä (Wilcoxon Signed Ranks Test). Jokaisen väittämän pistemäärän keskiarvoa verrattiin ryhmien yhteiseen keskiarvoon.

Seuraavaksi tämä analyysi suoritettiin uudelleen jokaiselle vastaajien alaryhmälle. Näiden alaryhmien keskiarvoja verrattiin koko ryhmän yhteiseen keskiarvoon. Lopuksi tämä suoritettiin uudelleen jokaisen väittämän pistemäärälle. Alaryhmien pistemäärien keskiarvoa verrattiin ryhmien yhteiseen keskiarvoon.

Väittämät rankattiin sekä kaikkien konsensus-tasojen että alaryhmien konsensustasojen perusteella. Myös alaryhmien konsensustasot rankattiin kuten myös kumppaneiden (maiden) pistemäärien keskiarvot

6 Tulosten yhteenveto

Pistemäärien keskiarvo oli 4,25. Tämä korkea pistemäärä vahvistaa väittämiin sisältyneiden hankekumppa-
neiden esiintuomien huolenaiheiden merkittävyyden. Suurin osa vastaajista oli täysin samaa mieltä väittämien
kanssa. Erillisten väittämien ja eri ryhmien välillä oli kuitenkin selkeitä eroja. Tätä havainnollistetaan taulukois-
sa 2, 3, 4 ja 5.

Taulukko 2. Valittujen vastaajien kategoriat, rankattuina kokonaisarvosanojen keskiarvon perusteella

Vastaajien alaryhmä	Pistemäärä
C Koulutusta antavien tahojen edustajat, joilla on kokemusta käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) koulutuksesta	4,50
G Käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) toimittajat	4,38
F Ammatillisten järjestöjen/ryhmien edustajat	4,31
B Merkittävät avustamispalveluiden ammattilaiset	4,26
Ryhmän keskiarvo	4,25
D Käyttäjien järjestöt	4,20
A Riippumattomat käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) asiantuntijat	4,15
E Elinikäiseen oppimiseen liittyvän politiikantekijät merkittävillä aloilla (avustamistyö, terve- ys, jne.)	4,06

Käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) koulutuksen syitä	Arvosana	Sija							
	Kaikki	Kaikki	A	B	C	D	E	F	G
Teknologia on kasvava osa eurooppalaisten päivittäistä elämää ja työtä.	4,44	1	2	1	3	3	1	4	2
Käyttäjälähtöinen teknologia (PCT) on olennainen osa interventiostrategioita, jotka tähtäävät vammaisten henkilöiden voimaannuttamiseen	4,38	2	4	2	4	2	2	2	8
Käyttäjälähtöinen teknologia (PCT) voi tukea paradigman muutosta näkemyksestä ”vammat ovat hoidon kohteita” näkemykseen ”vammat ovat itse kykeneviä päättämään omasta elämästään ja lisäämään omaa itsenäisyyttään”.	4,35	3	1	3	2	7	6	6	1
Olemassaoleva ymmärryksen puute niistä prosesseista, joita vaaditaan käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) sisällyttämiseksi peruspalveluiden tarjontaan.	4,31	4	5	4	1	1	4	5	5
Ammattilaiset voivat ”vahingoittaa” ihmisten etuja, jos he eivät ole tietoisia teknologian merkittävyydestä vammaisten henkilöiden osallistamisessa.	4,30	5	3	5	6	6	7	3	3
Henkilökunnalla voi olla estoja käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) käytössä tai heiltä voi puuttua varmuutta käyttää teknologiaa.	4,21	6	7	6	8	4	3	1	6
Kannustaa ammattilaisia muuttamaan tapaansa toimia	4,14	7	6	8	5	5	5	7	7

asiakkaiden kanssa.

Olemassaoleva käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) 3,91 8 8 7 7 8 9 9 9
tietoisuuden ja omistajuuden puute käyttäjillä ja käytän-
nön avustamistyön tekijöillä.

Auttaa ihmisiä pätevöittämään hoitoaan sen sijaan että 3,76 9 9 9 9 9 8 8 4
he pelkäisivät työpaikan menettämistä.

Taulukossa 2 näkyy vastaajien alaryhmien konsensustasojen keskiarvo kahdellekymmenelle väittämälle. Koulutusta antavien tahojen edustajat, joilla on kokemusta käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) koulutuksesta, olivat keskimäärin eniten samaa mieltä väittämien kanssa. Olennaisten alojen politiikantekijät olivat keskimäärin vähiten samaa mieltä väittämien kanssa. Molemmat pistemäärät eroavat merkittävästi koko ryhmän keskiarvosta. Konsensustasojen keskiarvo seitsemässä kumppanimaassa (ja Euroopassa) on esitetty taulukossa 3. Tässä oli kaksi korkeinta ja kaksi alhaisinta arvosanaa, jotka erosivat merkittävästi koko ryhmän keskiarvosta.

Taulukko 3. Kumppanijärjestöt rankattuna arvosanojen keskiarvolla

CECD	Portugali	4,53
FAIDD	Suomi	4,53
AIAS	Italia	4,46
Ryhmän keskiarvo		4,46
CDLG	Ranska	4,19
Modem	Belgia	4,17
LDW	Wales	4,16
HFT	Englanti	3,92
EASPD	Eurooppa	3,80

Taulukko 4. Käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) koulutuksen syitä listattuna koko vastaajaryhmän konsensustasojen ja alaryhmien rankkauksen perusteella: 1 = korkein konsensus 9 = alhaisin konsensus

Taulukko 5. Strategiat käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) koulutuksen edistämiseksi listattuna vastaajaryhmän arvosanojen ja alaryhmien rankkauksen perusteella: 1 = korkein konsensus -- 11 = alhaisin konsensus

Strategioita koulutuksen edistämiseksi	Pistemäärä	Sija							
	Kaikki	Kaikki	A	B	C	D	E	F	G
Kannustaminen parhaiden käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) käyttöä ja koulutusta koskevien menettelytapojen vaihtoon sekä maiden sisällä että niiden välillä	4,64	1	1	1	1	3	1	1	9
Käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) toimittajien ja käyttäjien yhteistyö koulutuksen kehittämisessä	4,54	2	4	4	7	1	3	2	1
Käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) sisällyttäminen kaikkiin harjoitettavaa politiikkaa koskeviin keskusteluihin, jotka liittyvät vammaisten itsenäisyyteen, työllistymiseen, liikkumiseen, jne.	4,45	3	3	5	5	4	7	8	2
Kumppanuuksien ja verkostojen perustaminen, ml. sidosryhmät (politiikantekijät, valmistajat, palveluntuottajat, ostajat, avustajat, käyttäjät),	4,44	4	2	6	8	7	4	9	3

käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) käytön edistämiseksi									
Eri teknologioiden hyötyjen ja käsitteiden sekä toimintatapojen käyttöönoton ja ongelmien selvittämistapojen selventäminen	4,44	5	7	2	2	5	5	3	4
Yleinen tietoisuus käyttäjälähtöisestä teknologiasta (PCT:sta) tulisi integroida henkilökunnan perehdyttämiseen	4,43	6	5	7	4	2	2	5	5
Helposti luettavissa ja saatavilla olevan informaation toimittaminen käyttäjälähtöisestä teknologiasta (PCT:sta) ja koulutus netin välityksellä, pääasiassa viranomaisten tai julkisten järjestöjen voimin	4,29	7	8	3	3	6	8	11	6
Todisteiden toimittaminen käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) käytön sosiaalisista ja taloudellista vaikutuksista	4,03	8	6	9	10	10	9	6	11
Käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) ei tulisi olla vaihtoehto vaan perusedellytys sekä aikuisille että lapsille	4,00	9	10	11	9	8	6	7	7
Kansallisten järjestöjen antama muodollinen koulutuksen tunnustaminen (akkreditointi tai jopa pakollinen)	3,96	10	11	10	6	9	10	10	8
Taloudellisen todistusaineiston kerääminen PCT-koulutuksen tuotosta sijoitetulle pääomalle	3,93	11	9	8	11	11	11	4	10

Taulukoissa 4 ja 5 näkyy mielenkiintoisia eroavaisuuksia seitsemän alaryhmän välillä. Vaikka yleinen suuntaus on sama, esimerkiksi 'parhaiden toimintatapojen vaihdon' tärkeys ja muiden puolien alhainen merkittävyys, esimerkiksi 'taloudellinen todistusaineisto', on ryhmien F ja G (ammattilaisjärjestöjen/-ryhmien edustajien ja käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) toimittajien) välillä merkittäviä eroavaisuuksia.

Verrattaessa jokaisen väittämän alaryhmän pistemäärää ryhmän keskiarvoon, suurin osa merkittävästi korkeammista pistemääristä kuuluu taulukon kolmeen ensimmäiseen väittämään (merkittävyys 0,01 ja 0,05). Kuitenkin joidenkin muiden väittämien kohdalla yksittäisellä alaryhmällä on huomattavasti korkeammat pistemäärät sekä syille että suunnitelmille. Luettelossa syistä näin tapahtui ammattilaisjärjestöjen kohdalla (ryhmä F) koskien väittämää 'Henkilökunnalla voi olla estoja käyttäjälähtöisen teknologian PCT:n käyttöön

tai heiltä voi puuttua varmuutta käyttää teknologiaa' (4,71). Taulukossa 5 myös neljäs, viides, kuudes ja seitsemäs väittämä saavutti huomattavasti

korkeampia pistemääriä joiltakin alaryhmiltä. Eritäin korkeita pistemääriä antoivat koulutusjärjestöt (ryhmä C) väittämälle 'Eri teknologioiden hyötyjen ja käsitteiden sekä toimintatapojen toteuttamisen ja ongelmien selvittämistapojen selventäminen' (4,92) ja käyttäjien järjestöjen (ryhmä D) väittämälle 'käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) toimittajien ja käyttäjien yhteistyö koulutuksen kehittämisessä' (4,91). Sekä koulutusjärjestöt (ryhmä C) että merkittävät ammattilaiset (ryhmä B) olivat vahvasti samaa mieltä väittämän 'Kannustaminen parhaiden toimintatapojen vaihtoon käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) käyttöä ja koulutusta koskien, sekä maiden sisällä että niiden välillä' (4,92 ja 4,81) kanssa. Tämä väittämä olikin 'voittaja' kahdestakymmenestä väittämästä vastaajien antamien arvosanojen keskiarvolla 4,61. Liitteeseen 2 on lisätty taulukko, jossa on jokaisen väittämän ja alaryhmän keskiarvo. Kaikki erityisen korkeat tai matalat pistemäärät on merkitty erikseen.

Jokaisen väittämän yhteyteen oli mahdollista lisätä kommentteja tai muita huolenaiheita. Näiden kommenttien analysointi oli erittäin mielenkiintoista,

mutta niiden kaikkien mainitseminen ja yleisten johtopäätösten vetäminen niistä oli vaikeaa. Monet kommentteista olivat vain selvennyksiä ja sivuhuomautuksia. Niistä kävi myös selväksi, että eri sidosryhmillä oli eri käsitys monista aiheista, jotka mainittiin väittämässä. Näin oli esimerkiksi väittämien tapauksissa, joissa käsiteltiin paradigman muutosta näkemyksestä ”vammaisiet ovat hoidon kohteita” näkemykseen ”vammaisiet ovat itse kykeneviä päättämään omasta elämästään ja lisäämään omaa itsenäisyyttään” ja ”parhaiden menettelytapojen vaihtoa”.

Yleistä huomioista luettelon lopussa valittiin kolme havainnollista esimerkkiä:

- *Työvoiman ”todellinen koulutus” ei ole koskaan ollut niin tärkeää kuin nykyään. Sen täytyy saada ansaitsemansa asema ja resurssit palveluntuottamisen hierarkiassa.*
- *Kysely keskittyi liikaa henkilökuntaan eikä käyttäjiin – Inclusion Europan tulisi ensisijaisesti keskittyä käyttäjien kouluttamiseen ja osallistamiseen teknologian hyödyntämisprosessissa. Käyttäjäkoulutus on paljon tärkeämpää kuin ammattilaisten koulutus, ja on välttämätöntä huolehtia siitä, että käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) koulutuksessa on tarjolla päteviä kouluttajia myös vammaisille.*
- *Ihmiset pelkäävät teknologiaa, mikä johtuu sen tuomista riskeistä heidän työpaikoilleen – Koulutus voisi auttaa ihmisiä vakuuttumaan siitä, ettei näin tule käymään.*

Huomionarvoista oli, että kolme väittämää nostativat eniten kommentteja ja tunteita. Näin ollen me keskityimme niihin ja valitsimme nämä havainnollistavat esimerkit kommentteista.

Väittämä: Käyttäjälähtöinen teknologia (PCT) voi tukea paradigman muutosta näkemyksestä ”vammaisiet ovat hoidon kohteita” näkemykseen ”vam-

maisiet ovat itse kykeneviä päättämään omasta elämästään ja lisäämään omaa itsenäisyyttään”.

- *Jotta tämä paradigman muutos saatettaisiin loppuun, myös yhteiskunnan ja vammaisten henkilöitten näkemysten tulee muuttua – tätä tarvitaan, jotta todellista osallistamista voi tapahtua.*
- *Tämä on yhteiskunnallinen kysymys. Ammatillaiset ovat yhteiskunnan jäseniä, ja he kuvastavat usein yhteiskunnan sisäisiä asenteita. Tämä ei tule muuttumaan tai luomaan paradigman muutosta pelkästään työntekijöiden koulutuksen tarjoamisen kautta. Koulutus on askel oikeaan suuntaan, mutta sen täytyy pohjautua paljon laajempaan tietojen ja taitojen hankintaan.*
- *Tämä on saavutusten Graalin malja. Jos tämä paradigman muutos asenteissa ja odotuksissa vammaisia kohtaan saavutetaan, kaikki muu loksahdaa paikoilleen. Tätä paradigmaa tukee sen tunnustaminen, että itse asiassa tässä on kyse perusihmisoikeuksista, eikä jonkin sortin banaaleista ja tyhjiä sanoista.*

Väittämä: Kansallisten järjestöjen tekemän käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) koulutuksen akkreditoinnin muuttaminen pakolliseksi.

- *Tämä on vaarallinen väittämä. On hyvin vaikeaa akkreditoida koulutusta, koska silloin täytyy turvautua standardeihin – akkreditointi tarkoittaa, että on olemassa yhteisymmärrys siitä, mitä koulutuksen tulisi sisältää. Kuitenkin akkreditoinnin täytyy kattaa liian monia erilaisia koulutusohjelmia. Tämä nähdään usein ylimääräisenä taakkana ja kustannuksina. Kuitenkin hän on samaa mieltä siitä, että se olisi hyödyllistä.*
- *Koulutuksen muuttaminen pakolliseksi kansallisten järjestöjen voimin on seuraava*

askel. Tämä on vieläkin vaikeampaa – tasapuolisen kilpailun varmistaminen. Hän ei usko, että moni valtio olisi valmis aloittamaan näitä keskusteluja – koulutusjärjestelmät toimivat akkreditoinnin kautta (eli viranomaisten rahoitusta on tarjolla, jos joidakin sääntöjä noudatetaan); mutta valtiot puuttuvat samalla tavoin aikuiskoulutukseen, joten tämä olisi vaikea toteuttaa. Käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) koulutus voisi olla osa peruskoulutusjärjestelmää – se tavoittaisi enemmän ihmisiä, nuorempia, jne. tai ylipäättään osa työpaikalla tapahtuvaa koulutusta.

Väittämä: Tarvitaan enemmän aloitteita tietojen keräämiseksi käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) sosiaalisesta ja taloudellisesta vaikutuksesta.

- *Totta – tätä tarvitaan – ja se on itseasiassa yksi koulutushankkeiden edellytys.*
- *Paljon kirjallisuutta, pilottihankkeita ja kokonaisia havainnollistavia nettisivustoja jne. on olemassa. Aloitteiden tulee keskittyä asioiden tekemiseen, eikä lisätodisteiden tuottamiseen.*
- *Olen täysin erimieltä siitä, että todisteita tulisi kerätä, jotta voitaisiin osoittaa teknologian voivan korvata henkilökuntaa. Se voi olla hyödyllistä työn mahdollistamisen, tehtävien helpottamisen ja vammaisten tuen parantamisen puitteissa, mutta teknologia ei voi korvata inhimillisyyttä, eikä todisteita tule käyttää työpaikkojen eliminointiin.*

7 Pohdinta ja suositukset

Tämän tutkimuksen tulokset puhuvat selkeästi investointien lisäämisen puolesta käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) koulutuksessa ja valmennuksessa. Tarkasti valittujen ja sopivien teknologioiden tehokkaan käytön lisäämisen voi odottaa tuovan selkeitä hyötyjä eri alueille (talous, kulttuuri, ihmisoikeudet) ja kaikille sidosryhmille: vammaisille, palveluntuottajille, politiikantekijöille, käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) asiantuntijoille, koulutusta järjestäville tahoille, ammattilaisten järjestöille ja toimittajille. Teknologian lisääntynyt käyttö tuntuu myös sopivan olemassaoleviin käsityksiin siitä, kuinka yhteiskunta muuttuu ja mitkä ovat seuraamukset hoivatyöalalle ja hoivatyöntekijöiden ammatilliselle kehitykselle. Käyttäjälähtöinen teknologia (PCT) on kasvava osa päivittäistä elämää ja työelämää ja se on olennainen osa suunnitelmaa vammaisten voimaannuttamiseksi. Koulutustarpeiden tunnistamista ja niihin vastaamista ei siten voi pelkästään nähdä suunnitelmassa käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) edistämisen lisäämiseksi, vaan myös suunnitelmana pysyä ajan tasalla yhteiskunnan ja alan kehittymisen kanssa. Tämä tukee näkemystä, että koulutus on sekä vetävä että työntävä voima käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) edistämässä.

Tämän raportin suositukset keskittyvät väittämiin, joilla on korkein pistemäärien keskiarvo ja joiden kanssa seitsemän sidosryhmää olivat vahvimmin samaa mieltä.

Pääsyyt käyttäjälähtöisen teknologian (PCT) koulutukseen ovat:

- *Teknologia on kasvava osa eurooppalaisten päivittäistä elämää ja työelämää.*
- *Käyttäjälähtöinen teknologia (PCT) on olennainen osa palvelusuunnitelmia, jotka tähtäävät vammaisten voimaannuttamiseen.*

- *Käyttäjälähtöinen teknologia (PCT) voi tukea paradigman muutosta näkemyksestä "vammat ovat hoidon kohteita" näkemykseen "vammat ovat itse kykeneviä päättämään omasta elämästään ja lisäämään omaa itsenäisyyttään".*

Pääasialliset strategiat koulutuksen edistämässä ovat:

- *käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) käyttöä ja koulutusta koskevien parhaiden menettelytapojen vaihdon edistäminen, sekä maiden välillä että niiden sisällä.*
- *käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) toimittajien ja käyttäjien välinen yhteistyö koulutuksen kehittämisessä.*
- *käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) sisällyttäminen kaikkiin poliittisiin keskusteluihin, jotka liittyvät vammaisten henkilöiden itsenäisyyteen, työllistymiseen, liikkumiseen, jne*

Eri sidosryhmät käyttävät ymmärrettävästi erilaisia argumentteja koulutustarpeen tukemiseksi. Käyttäjien järjestöt peräänkuuluttavat yleistä tietoisuutta käyttäjälähtöisestä teknologiasta (PCT:sta), jonka tulisi olla osa henkilökunnan perehdyttämistä. Käyttäjien järjestöt ovat yhdessä koulutusta antavien tahojen kanssa myös huolissaan niiden prosessien ymmärryksen puutteesta, joita vaaditaan käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) integroimiseksi osaksi peruspalvelutarjontaa. Toimittajat ja koulutusta tarjoavat tahot tukevat ajatusta, että käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) käyttö auttaa saavuttamaan paradigman muutoksen näkemyksestä, jonka mukaan vammat ovat hoidon kohteita, näkemykseen, että vammat kykenevät itse päättämään elämästään ja lisäämään itsenäisyyttään. Koulutusta antavat tahot,

merkittävät ammattilaiset ja ammattilaisjärjestöt/-ryhmät edistävät parasta tapaa kouluttaa, jossa teknologioiden hyödyt, sekä toteutustavat ja ongelmien ratkaisutavat selvitetään. Kuvaavaa on myös se, että ammattilaisjärjestöt/-ryhmät olivat vahvimmin samaa mieltä väittämän kanssa, jonka mukaan luottamuksen puute teknologiaan on tärkeä syy käyttäjälähtöisen teknologian (PCT) koulutuksen järjestämiselle alan asiantuntijoille. Päätuloksissa tämä väittämä rankattiin vain kuudenneksi. Käyttäjälähtöisen teknologian (PCT) koulutuksen edistämistä toivovien tahojen on hyvä olla tietoinen näistä eri tarpeen ymmärtämisen painotuksista, kun ollaan tekemisissä näiden ryhmien kanssa tai kun ehdotetaan koulutushankkeita

Vastaajien ajatukset siitä, kuinka edistää käyttäjälähtöisen teknologian (PCT) koulutusta, keskittyivät huomattavasti suunnitelmiin, jotka perustuvat avoimeen lähestymistapaan ja valtavirtaistamiseen. Kuten aikaisemmin mainittiin, korkeimmin rankatut näkökulmat, kuten verkostoituminen, parhaiden menettelytapojen vaihto, käyttäjien ja valmistajien osallistaminen koulutuksen kehittämiseen, ovat kaikki kysymyksiä, jotka erkanevat ajatusmallista, jonka mukaan käyttäjälähtöinen teknologia (PCT) on rajoitettu ala ja käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) koulutus rajoittuu muodolliseen koulutukseen ja valmennukseen ja on enimmäkseen teoreettista ja muutamien asiantuntijoiden käsissä. Vastaajien mukaan vakaan pohjan rakentaminen koulutuksen edistämiseksi juontaa juurensa yhteistyömallista, jonka mukaan ala menee eteenpäin ainoastaan, kun sidosryhmät tekevät yhteistyötä ja kun kaikkien osapuolien roolit ja velvollisuudet on tun-

nistettu. Kollektiivisen vastuun hyväksyminen alan työn laadusta tarjoaa hedelmällisen alustan kaikille niille järjestöille, jotka ovat päättäneet edistää alaa järjestöjen välisen yhteistyön ja verkostoitumisen kautta. Tällä tavoin me voimme oppia toinen toisiltamme.

Politiikantekijät Elinikäisen oppimisen ohjelmassa ja käyttäjälähtöisen teknologian (PCT) koulutusta antavissa tahoissa ovat avaintekijöitä koulutuksen ja valmennuksen edistämisessä tällä alalla. Näiden tulosten perusteella näyttää siltä että ala on hyvin tietoinen käyttäjälähtöisen teknologian (PCT:n) laajemman käytön mahdollisista hyödyistä muuttuvassa maailmassa. Samanaikaisesti tämän monia tekijöitä tarkastelevan tutkimuksen valossa on selvää, että ei ole olemassa yksittäistä suunnitelmaa koulutuksen edistämiseksi, jota tulisi suosia. Koulutusstrategiat tällä alalla ovat yhtä monimutkaisia kuin tiedonhallinta, palveluiden toimittaminen ja tulosten tarkastelu. Jotta voitaisiin toimia tehokkaasti, näitä tunnistettuja huolenaiheita tulisi tarkastella samanaikaisesti, rakenteellisesti ja koordinoitusti: informaatio, yleinen tietoisuus, koulutustarpeen kartoittaminen, koulutuskurssit – ei pelkästään teknologiaa, vaan myös toimintatapoja koskevat, kouluttajien ammatillinen valmentaminen, kaikkien sidosryhmien osallistaminen, hyviin toimintatapoihin perustuva avoin oppiminen, jne.

On toivottavaa, että tämä tutkimus voi vaikuttaa paremmin strukturoidun ja koordinoitun yhteistyön aloittamiseen alan eri avaintoimijoiden välillä.

8 Viitteet

ATVET,2009 www.leonardodavinci-projekte.org/prj/3404/project_3404_en.pdf;
http://papunet.net/tikoteekki/fileadmin/tiedostot/muut/ATVET-raportti_9.5.2008lop.pdf)

Clarke, M. & Bloch, S. (2007). Notes on the Role of Independent AT Centres in Education and Training: Responsibilities and Challenges. AAATE Conference proceedings 2007. IOS Press. 365-368.

Costigan, FA. & Light, J. (2010). A review of preservice training in augmentative and alternative communication for speech-language pathologists, special education teachers, and occupational therapists. *Assistive Technology*, 22(4), 200-14.

Hoogerwerf, E.J. & Gresswell, A. (2007). Guidelines for Lifelong Learning in AT. AAATE Conference proceedings 2007. IOS Press. 623-627

Jans, LH. & Scherer, MJ. (2006). Assistive technology training: Diverse audiences and multidisciplinary content. *Disability and Rehabilitation: Assistive Technology*, 1 (1-2), 69-77

McNaughton, D. & Bryan, DN. (2007). AAC technologies to enhance participation and access to meaningful societal roles for adolescents and adults with developmental disabilities who require AAC. *Augmentative and Alternative Communication*, 23 (3), 217-229.

Turner-Smith, A. & Devlin, A. (2005). E-learning for assistive technology professionals- A review of the TELEMATE project. *Medical Engineering and Physics*, 27 (7), 561-570.

YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista, 2006
www.un.org/disabilities/convention/conventionfull.shtml;
http://www.ykliitto.fi/files/vammaistenoikeudet_kirjanen_net.pdf

1.10.2010/MGJ

IMPACT / INTERVIEW TRAINING NEEDS ANALYSIS

Partner: Fin / Kehitysvammaliitto ry

Interviewee: _____ **Date** _____

Kehitysvammaliitto ry is a partner of the networking project "Improving Person Centred Technology in Europe" which has been funded with support from the European commission. Further partners are from Belgium, England, France, Italy, Portugal, Wales and the coordinator from the European Organisation EASPD (European Association of Service Providers for Persons with Disabilities). ImPaCT started up in January 2009 and will last to November 2011.

Further information can be found at www.impact-in-europe.eu

IMPACT

The Project ImPaCT in Europe – Improving Person Centred Technology in Europe is a networking project in the field of ICT

The objective of the ImPaCT in Europe network is to "accelerate the effective participation of target groups at risk of exclusion and improving their quality of life" as outlined in the European i2010 initiative on e-Inclusion by stimulating the effective use of ICT-enabled services and providing competence building opportunities for the end users of Person Centred Technology (PCT) via education and training services.

The overall aim of the ImPaCT partnership is to facilitate the development and implementation of Person Centred Technology for the benefit of key stakeholders within the health and social care sectors in Europe, namely service providers, care staff and most importantly end users. All of the activities of the network will involve and empower the end user of the technology to evaluate its effect on their daily lives.

PCT

PCT is defined as incorporating technologies that are used to support an individual or their carer to attain greater control in achieving independence and safety. It includes Electronic Assistive Technologies, Environmental Controls, Telecare, Telehealth and Information and Communication Technology (ICT).

TRAINING NEEDS ANALYSIS

One of the work packages of this project is a training needs analysis. After a preparation of this work during the partner meetings, every partner contact now (10 – 15) relevant professionals.

- *professional associations in the region of the partners*
- *PCT experts in the region of the partners*
- *relevant professionals selected by each partner in their region*
- *training organisations (PCT)*
- *policy makers about training of professionals*
- *organisations of end-users*
- *vendors of PCT*

That's why we contact you to ask your opinion in this interview.

The final goal is a report that will highlight recommendations for strategies to further enhance the understanding of the potential benefits of PCT for the improvement of quality of life of end users, and recommendations for policy makers and training organisations.

Introduction Training Needs Analysis

By literature and past projects, we know that there are real training needs about PCT for staff within health and social care provider organisations. With other words: staff needs training about PCT (more training, better training, ...).

In this interview we want your opinion about 20 statements concerning possible reasons for those training needs and possible solutions.

Please vote on a 5-point scale for each statement.

5 = fully agree

1 = really don't agree

As you can see, with every statement there is place for personal comments, please mention them where you want. There we go ...

Thank You

ImPaCT / Dirk Lembrechts, Modem

by

Tikoteekki, It-vastaava Marina Green-Järvinen / marina.green-jarvinen@kvl.fi / 09-3480 9375

	Possible reasons for professionals to need PCT training	
1	Training is needed because PCT is a fundamental part of a strategy to empower people with disabilities. In most cases empowerment is the aim of rehabilitation and social intervention. Comments:	
2	Training is needed because PCT is a growing part of the daily and professional life of Europeans. Active and passive knowledge and understanding of PCT and its impact on the lives of people is important in any strategy aiming at the professional development of the workforce. Comments:	
3	Training is needed because PCT can be an important aid for people with disabilities. Professionals can seriously “damage” people’s interests if they are not aware about the significance that existing or new PCT can have for the participation of people with disabilities. Comments:	
4	Training is needed because people don’t see the point in changing the way they work: it is essential that people see the benefits of PCT. Comments:	
5	Staff might be resistant to use/ be trained on PCT as they may perceive it as something that could take their job away from them. Training is needed so that staff can see that the appropriate use of PCT will lead to their expertise being used where it is most needed. Comments:	
6	Training is needed because the use of PCT will help achieve a paradigm shift from “people with disabilities being objects of care” to “people with disabilities being able to self determine their life and increase their independence”. Comments:	
7	Training is needed because of a complete lack of awareness and ownership of PCT by users and front line carers. Comments:	

	Possible reasons for professionals to need PCT training	
8	Training is needed because there is a lack of understanding of the processes required to incorporate the use of PCT into core service provision. Comments:	
9	Training is needed because staff may have inhibitions about using PCT or may lack confidence (too scared of PCT). Comments:	

	Possible solutions for training needs of professionals	
10	Policy should specifically address technology when it is discussing areas such as independence, employment, mobility etc. Comments:	
11	What has to change? Making accreditation of PCT training by national agencies mandatory. Comments:	
12	More initiatives are needed to acquire evidence of the social and economic impact of the use of PCT. Comments:	
13	Partnerships and networks should be established including all stakeholders (policy makers, manufacturers, service providers, purchasers, carers, users) to drive forward the use of PCT .	

	Possible solutions for training needs of professionals	
	Comments:	
14	What has to change? General awareness of PCT should be built into staff induction. Comments:	
15	Training should not just include the benefits and concepts of different PCT applications but also include implementation processes and especially advice on 'what to do when PCT goes wrong.' Comments:	
16	What has to change? Economic arguments should be developed for PCT that would justify training as a return on investment. Comments:	
17	PCT should be a requirement rather than an option to assist adults and children. Comments:	
18	Cooperate with PCT suppliers and PCT users in the development of training, because they also benefit from trained staff. Training can also inform the design and development of new products. Comments:	
19	Governments or statutory agencies should provide Easy to Read and Easy to Access information about PCT and training via the web. Comments:	
20	Promote the exchange of best practice, both within and across countries. Comments:	

10 Liite 2

Jokaisen väittämän ja vastaajien alaryhmän pistemäärien keskiarvot.

Selitys:

Ensimmäinen rivi:

- 1-9, yhdeksän väittämää käyttäjälähtöisen teknologian (PCT) koulutuksen syistä
- 10-20, yksitoista väittämää käyttäjälähtöisen teknologian (PCT) koulutuksen strategioista

Ensimmäinen sarake:

- T = yhteensä kaikissa alaryhmissä
- TO = käyttäjälähtöisen teknologian (PCT) koulutuskokemuksia hankkineitten koulutusta antavien tahojen edustajat
- V = käyttäjälähtöisen teknologian (PCT) laitteitten toimittajat
- PA = ammattilaisjärjestöjen/ryhmien edustajat
- RP = hoiva-alan merkittävät ammattilaiset
- US = loppukäyttäjien järjestöt
- EX = riippumattomat käyttäjälähtöisen teknologian (PCT) asiantuntijat
- PO = elinikäisen oppimisen politiikantekijät näillä aloilla (hoiva, terveys jne.)

Vihreät ruudut: merkittävyys 0,01-0,05 tasolla

- rivillä T: tämän väittämän keskiarvo on merkittävästi korkeampi kuin 20 väittämän ryhmän koko keskiarvo (4,25) (86 vastaajaa)
- muilla riveillä: tämän ruudun keskiarvo on merkittävästi korkeampi kuin tämän alaryhmän kokonaiskeskiarvo (vastaajien lukumäärä – ks. taulukkoa 1, kunkin alaryhmän kokonaiskeskiarvo – ks. taulukkoa 2)

Punaiset ruudut: merkittävyys 0,01-0,05 tasolla

- rivillä T: tämän väittämän keskiarvo on merkittävästi alhaisempi kuin 20 väittämän ryhmän koko keskiarvo (4,25) (86 vastaajaa)
- muilla riveillä: tämän ruudun keskiarvo on merkittävästi alhaisempi kuin tämän alaryhmän kokonaiskeskiarvo (vastaajien lukumäärä – ks. taulukkoa 1, kunkin alaryhmän kokonaiskeskiarvo –

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
T	4,38	4,44	4,30	4,14	3,76	4,35	3,91	4,31	4,21	4,45	3,96	4,03	4,44	4,43	4,44	3,93	4,00	4,54	4,29	4,64
TO	4,62	4,62	4,46	4,62	3,77	4,77	4,46	4,83	4,33	4,58	4,54	4,15	4,46	4,69	4,92	3,77	4,38	4,50	4,77	4,92
V	4,00	4,67	4,33	4,17	4,33	4,83	3,83	4,17	4,17	4,67	4,50	3,83	4,67	4,67	4,67	4,00	4,50	4,83	4,50	4,17
PA	4,57	4,43	4,57	4,14	3,86	4,29	3,71	4,43	4,71	4,14	4,00	4,29	4,14	4,43	4,57	4,57	4,29	4,57	3,86	4,57
RP	4,38	4,56	4,38	3,81	3,81	4,38	4,06	4,38	4,27	4,44	3,88	4,13	4,44	4,25	4,63	4,19	3,38	4,44	4,56	4,81
US	4,50	4,33	4,17	4,42	3,42	4,00	3,91	4,55	4,33	4,50	3,67	3,50	4,33	4,67	4,42	3,42	4,08	4,92	4,42	4,58
EX	4,33	4,38	4,38	3,95	3,76	4,43	3,81	3,95	3,90	4,57	3,67	4,19	4,62	4,24	4,05	3,90	3,86	4,48	3,90	4,62
PO	4,18	4,18	3,82	4,09	3,64	3,82	3,36	4,09	4,18	4,09	4,00	4,00	4,27	4,36	4,18	3,91	4,18	4,27	4,09	4,45

ImPaCT in Europe

Kehitysvammaliitto ry on mukana kumppanina verkostohankkeessa "Improving Person Centred Technology in Europe (ImPact)". Projekti alkoi tammikuussa 2009 ja kestää vuoden 2011 loppuun saakka. Projektin kumppanit tulevat useasta Euroopan maasta, ja kumppaniryöstä koordinoi EASPD, European Association of Service Providers for Persons with Disabilities –sateenvarjo-organisaatio Brysselistä.

ImPaCT in Europe –projektin tavoitteena on vaihtaa hyviä käytäntöjä ja ideoita käyttäjälähtöisen teknologian kehittämiseksi (PCT – Person Centered Technology)

www.impact-in-europe.eu

